

Martin Štverák

57 DNÍ – 5 100 KM

NA KOLE ZA ČEČENSKÝM
DOBRODRUŽSTVÍM
2014

NA KOLE ZA ČEČENSKÝM DOBRODRUŽSTVÍM 2014

Martin Štverák

*„Síla myšlenky je neviditelná jako semeno, z kterého
vyroste obrovský strom. Je však příčinou viditelných
změn v životě člověka.“*

Lev Nikolajevič Tolstoj

NA KOLE ZA ČEČENSKÝM DOBRODRUŽSTVÍM 2014

Martin Štverák

Text © 2017, [Martin Štverák](#)

Grafická úprava a sazba © 2017, Lukáš Vik

Obálka © 2017, Naďa Moyzesová

1. vydání © 2018, [Lukáš Vik - E-knihy hned](#)

ISBN ePub formátu: 978-80-7536-183-7 (ePub)

ISBN mobi formátu: 978-80-7536-184-4 (mobi)

ISBN PDF formátu: 978-80-7536-185-1 (PDF)

Konverze do elektronických formátů:

webdesignér Lukáš Vik

<http://www.lukasvik.cz>

Obsah

Poděkování

Úvod

Před odjezdem

Den 1. Loučení s domovem

Den 2. Cestou k Balatonu

Den 3. A je to tady

Den 4. Novi Sad

Den 5. Bělehrad a cyklostezka EuroVelo 6

Den 6. Tam je lavička

Den 7. Australané na své cestě

Den 8. Welcome to Macedonia

Den 9. Tržiště

Den 10. Dopisování deníku

Den 11. Foták nebude

Den 12. Musím jet dál

Den 13. Loučení s Makedonií

Den 14. Rozpálené Řecko

Den 15. Noční bouře

Den 16. Hurá do Turecka

Den 17. Na trajektu přes Dardanely

Den 18. Dolary nebo eura

Den 19. Ahmed a okružní jízda Bandirmou

Den 20. Adrenalinová jízda Bursou

Den 21. Blesková jízda

Den 22. Výhra nad psy

Den 23. Turecký strýček

- Den 24. Čokokrém – top snídaně
Den 25. Černé olivy
Den 26. O kolo se nemusíš bát
Den 27. Na chvíli v městském životě
Den 28. Setkání s francouzským cyklocestovatelem
Den 29. Přes starý známý Trabzon
Den 30. Nejsem tu sám
Den 31. Závěr Turecka
Den 32. Krávy, které diktují provoz na silnici
Den 33. Kšeftoval jsem s naftou v Mladé Boleslavi
Den 34. Opět v Tbilisi
Den 35. Češi v hostelu
Den 36. Prodejce medu
Den 37. S dopingem k ruským hranicím
Čečensko – stručná historie
Den 38. Šťastnou cestu
Den 39. Kazennoj-Am v celé své kráse
Den 40. Nemám imigrační kartu
Den 41. Vylekaný Dagestánek
Den 42. Tady to nevyřídíme
Den 43. Vysvobození z krize
Den 44. Konec byrokratické honičky
Den 45. Stretch fólie tu prostě není
Den 46. To kolo nás zabije
Den 47. V náruči velkoměsta
Den 48. S krabicí po Moskvě
Den 49. Vypouštění plynové kartuše
Den 50. Loučení s cestou – první polovina

Den 50. Jiný svět – druhá polovina

Den 51. Návrat domů

Závěr

Seznam vybavení na cestu

Recenze a tipy pro vybavení

Doporučené internetové zdroje

Odkazy na stránky různých cestovatelů

Poděkování

Při dosahování svých snů narážíme na různé typy lidí. Někteří vás budou od vašeho záměru odrazovat, některým budete zcela lhostejní, a někteří vás naopak podpoří. Jakákoliv podpora od druhého člověka je pro lidské srdce silným palivem. Vážím si proto všech, kteří mé plány a sny vždy podpořili, a to i v případech, kdy jsem sám o sobě pochyboval. Chtěl bych poděkovat všem, kteří mi nějakým způsobem pomohli s realizací cykloexpedice a také při tvorbě knihy „Na kole za čečenským dobrodružstvím 2014“. V mém případě patří díky Lukášovi Vikovi z nakladatelství Databook.cz za trpělivost a pomoc s vydáním e-knihy, Lucii Kolářové za pevné nervy s veškerými úpravami a kontrolami textu a také Nadě Moyzesové za grafické zpracování knižní obálky.

Za uskutečnění cyklovýpravy patří díky firmě Jakub Drábek – výroba nábytku, a to za poskytnutí patřičného pracovního volna, dále firmě Valmezbike, jak majiteli firmy za poskytnutí slevy na vybavení, tak hlavně Tomášovi Pavelovi za servis a přípravu kola, Janě Hradilkové z občanského sdružení Berkat za umožnění pobytu v čečenské rodině ve městě Groznyj a také za poskytnutí

stručného přehledu historie Čečenska. Dále mé přítelkyni Veronice Hudečkové a rodičům, kteří mě vždy podporují při mých výpravách. Veronice patří také velké díky za pomoc s domácností v době mého putování a hlavně za psychickou podporu během cesty samotné. Tatškovi děkuji za poskytnutí bydlení v hlavním městě Makedonie. Poděkování si dále zaslouží všichni, kdo finančně přispěli na realizaci této cesty, zejména moji rodiče, přítelkyně Veronika, Zdeněk Novák, Tomáš Kristek, rodina Tomečkových, Martina a Ondra Kovářovi. Nesmím zapomenout ani na Petra Růžičku, který mi daroval chybějící vodotěsný vak na věci.

Děkuji i těm, kteří se mnou cestovali pomocí mého blogu. Cesta by nikdy neproběhla bez dobrých lidí, kteří mi pomohli, i když jsem pro ně byl zcela cizí člověk ze vzdálené země. Hodně jich zde nemůžu uvést jménem, neboť naše setkání byla tak krátká, že si jejich jména už nepamatuji, ale oni sami z mé paměti nezmizí. Určitě nikdy nezapomenu na Gruzínce Johnnyho, který mi navršil výbornou gruzínskou večeři a nechal mě přespat u sebe v maringotce v čase, kdy jsem v bouřce stoupal mezi kavkazskými horami. Zvláštní díky patří čečenské rodině z města Grozného, která se o mě starala jako o vlastního

a dala mi šanci zažít Čechensko zevnitř rodiny. Jsem za tento zážitek moc vděčný. Ještě jednou za to všem mockrát děkuji.

Úvod

Už ani nevím, kdy přesně ve mně vzklíčilo semínko touhy po cestování. Jako dítě jsem chodil do oddílu Zlatých šípů, ale tábory jsem moc v lásce neměl, spíš jsem byl takový maminčin mazánek, který chtěl trávit co nejvíce času doma. Hodně cest do zahraničí jsme podnikli právě během mého dětství, společně s rodinou. Svobodnému cestování jsem asi propadl až v dospělém věku. Začal jsem plánovat a realizovat výlety do míst, která mě něčím přitahovala, která ve mně budila obrovskou zvědavost, touhu poznat a zažít to všechno, co cestování do nových míst nabízí.

První samostatnou výpravu jsem podnikl v roce 2009 do Zakarpatské oblasti na Ukrajině. Chtěl jsem si trochu vyzkoušet ruštinu a poznat kousek Ukrajiny na vlastní pěst. Začátečnickýma očima jsem viděl rusko-český tisícistránkový slovník jako nutnost, kterou rozhodně nesmím zapomenout. Nakonec sloužil pouze jako dobré těžiště v mém batohu. Kolem nejvyšší hory Ukrajiny, Hoverly, jsem bloudil mezi blesky a odnesl jsem si odtud dva velké rozedřené puchýře. Takže návrat domů proběhl v nazouvákách. K tomu všemu jsem si vysloužil štípanec od nějakého létajícího hmyzu,

který mi na zádech zanechal bouli velikosti golfového míčku. Po návratu jsem musel z boule pravidelně vytláčovat hnis. Poznal jsem ukrajinskou pohostinnost, a to přímo v horách u táborového ohně s vodkou a teplou večeří, kde vše probíhalo pod jasnou noční oblohou, za doprovodu hry na kytaru.

Následovaly další cesty směřující na východ. Cítil jsem však, že to chce něco delšího. Po sledování reportáží z cesty stopem na Kavkaz od redaktora Mladé fronty bylo o dalším směru mých cest rozhodnuto. A tak jsem v roce 2010 zamířil stopem do Ruska. Představa, že přejeď celou Ukrajinu od západu k východu a pak budu dále pokračovat Ruskem, mi připadala směšná a nereálná. Vyrazil jsem z výpadovky u Nového Jičína a s pomocí různých řidičů stopem dojel až do ruského Stavropolu, který se nachází nedaleko Kavkazu. Kombinovaně jsem pak projel přes ruské stepy do Astrachaně a dále pokračoval na Volgograd a Moskvu. Odjet z Ruska, aniž bych se svezl po transsibiřské magistrále, to prostě nebylo možné, a tak jsem si zamluvil na čtyři noci lehátko ve vlaku směřujícím z Moskvy do Irkutsku, k jezeru Bajkal. Chcete-li poznat, jací Rusové opravdu jsou, a trochu nahlédnout do jejich životů, zkuste právě

tuhle trasu. Ve městě Astrachaň, které leží v deltě řeky Volhy u břehů Kaspického moře, už mi na mysl přicházely představy, jak to asi vypadá směrem na jih na Kavkazu a dále, jací lidé tam žijí či jaká krajina je obklopuje. Bylo tedy jasno, co dál...

Plán pro rok 2011 byl proto na světě – stopem do Gruzie. Z Valašského Meziříčí – tentokrát ale směrem na Slovensko – jsem odstartoval svou cestu. Přes Maďarsko mě převezli Rumuni, kvůli jazykové bariéře a nepochopení, kam jedu, mě další maďarský řidič vysadil na dálnici v odstavném pruhu, kde jsem zažil ten nejhustší provoz v životě. Ale i přes to se našel řidič, který mě nabral a odvezl. Stopovat můžete někdy třeba i čtyři hodiny. Ve třiceti stupních v Bělehradě jsem si to sám vyzkoušel. Máte s sebou jen víru, že někdo zastaví. Kolem vás projíždějí stovky aut a nic. Ale zafungovalo zlaté stopařské pravidlo – čím déle čekáš, tím lépe se pak vezeš. Těsně před tím, než jsem to málem vzdal a jel dál vlakem, zastavil srbský řidič a hodil mě k mýtné bráně. S tvrzením, že se mi tam bude lépe stopovat. A taky že jo. V sedm večer jsem nasedl k dalšímu srbskému řidiči do kamionu, který jel stejnou cestou jako já, dále přes Srbsko, Bulharsko a do Turecka. Tak jsem s ním strávil dva dny v kabině obklopen historkami z jeho cest po Ukrajině, Turecku a taky

historkami jeho kolegy z Iráku. Po klidné cestě Bulharskem mě vysadil na nejrušnějším hraničním přechodu z Evropy do Turecka, a to před městem Edirne. I když to bylo v noci, ještě jsem přešel přes hranici a v jednu ráno mě pomalu předjel kamion s íránskou poznávací značkou. Přibrzdil a řidič se s úsměvem zeptal, jestli jedu do Istanbulu. Takže jsem opět sedlal klimatizovaný kamion Scania, tentokrát s řidičem Rasulem z Teheránu. Převezl mě přes ranní Istanbul až k břehům Černého moře k městu Samsun. Doprovod mi dělala perská muzika a Rasulovo prozpěvování. Do Gruzie už moc nezbývalo.

Cestovat po světě se dá různými způsoby. Hodně lidí se každoročně vydává na své dobrodružné cesty, ať už pěšky, v automobilech, na lodích, letecky nebo klidně i na kolech. Cyklovýpravy se poslední dobou rozmáhají i v našem kraji. Srovnávat se západními zeměmi se ještě nemůžeme, ale i tak je v Česku hodně lidí, kteří tento způsob cestování uznávají. Vydávají se pak na cesty jak po naší republice, po Evropě, ale i po celém světě. Díky sdílení zážitků a praktických informací tak mohou inspirovat druhé k jejich výpravám za poznáním světa. V dnešní době informačního věku je internet nabitý takovým množstvím informací, že plánování

jakýchkoliv činností je daleko jednodušší než za dob našich rodičů. Co ale zůstává, je, že vždy musíte překročit svou zónu pohodlí a pustit se za svým snem. I přes všechny strachy, které máte. Budete muset věřit, že vše dopadne dobře, i když se to často bude jevit jako nezvladatelné. Cestu na kole jsem zvolil mimo jiné pro svou zálibu v cyklistice, a hlavně kvůli větší svobodě oproti jiným dopravním prostředkům.

Na následujících stránkách vám dávám k dispozici můj cestovní deník, s jehož pomocí vám přiblížím cestu na kole směrem do Dagestánu. Tento stát se nachází na samém jihu Ruské federace. Jedním z hlavních důvodů, proč jsem se pustil do realizace této cesty, je fakt, že už delší dobu jsem žil s pocitem života někde v ohraničeném prostoru. V prostoru, kde jsem dal svobodně přednost jistotě před svými sny, jel jsem jako podle nějakého programu, který při nastavení na automatické pračce spustíte a necháváte se jím unášet. Každý den se pak opakuje znova a znova s pocitem, že v životě „něco“ postrádáte. Nevím, jestli to „něco“ během cesty najdu, vím ale, že to chci udělat. Žít se strachem, že za ohradníkem čeká vlk, který vás sežere, a kdoví, co ještě s vámi udělá, působí na lidskou mysl a zdraví hůře než

strach, když vlka potkáte osobně. Možná jsem jen snílek, který nežije nohama na zemi, ale od čeho pak máme tu možnost snít a vychutnávat pocity při prožívání snů? Být plně otevřen všem těm novým vjemům během cestování, poznávání sebe sama, užívat si přítomného okamžiku, to je totiž něco překrásného a obohacujícího. A dokonce to snad člověka dělá lepším. Nepatřím k nějakým velkolepým znalcům geografie, památek, národních kultur, ale baví mě objevovat vše, co náš život na této planetě skrývá, jak venku, tak uvnitř nás. Kavkaz, ať už jako přírodní klenot, nebo paleta nejpestřejších národností v Rusku samotném, mě láká stejně tak jako celá trasa cyklovýpravy. Kavkaz patřil celá staletí mezi důležitou hranici mezi Osmanskou říší a Ruskem. Střetávaly se zde různé národnosti. V době existence Sovětského svazu byl hojně navštěvován turisty, avšak po jeho rozpadu se stal nestabilním regionem, zejména pak situacemi v Čečensku, Abcházii, Jižní Osetii a Náhorním Karabachu. Chci pomoci ukázat, že i v oblastech severního Kavkazu, v regionech, které patří v Ruské federaci mezi nestabilní či nebezpečné, žijí lidé, kteří chtějí vést spokojený a šťastný život. Že mediální obraz, který ukazuje jen tu špatnou stranu mince, situaci v těchto regionech moc nezlepší, jen

dál prohlubuje nenávist mezi námi a odlišnými kulturami.

Ještě než se společně pustíme do příprav na cestu, chci vám popřát, aby vám kniha byla v něčem užitečná. I když se vydáte na podobnou cestu nebo i po stejné trase, vaše cesta bude jiná se zážitky, pocity a vzpomínkami, které vám nikdo nevezme a kde jejich intenzitu prožívání budete schopni procítit nejlépe jen vy sami. To je to, co vám probudí úsměv na tváři, když zavzpomínáte, nebo když se pak z pohodlí domova zasmějete situacím, ve kterých jste měli málem „v kalhotách“. Ať už ve vás kniha vyvolá touhu po uskutečnění vlastní dobrodružné výpravy, nebo si jen rozšíříte obzory, i tak bude splněn účel této knihy. Děkuji za váš drahocenný čas.

Před odjezdem

Nejdříve je důležité naplánovat, kam pojedete. Klíčem k úspěšné cestě je uvědomit si, co od ní vlastně očekáváme. Já jsem zpočátku chtěl jet až do Kyrgyzstánu, ale tuto variantu jsem zavrhl s ohledem na dobu potřebnou na cestu. Chtěl jsem naplánovat výlet na dva měsíce. Takže jsem zvolil Kavkaz a pak cestu domů podle zbylých časových možností. Trasu jsem vybral přes Turecko, poněvadž na východní Ukrajině a Krymu už probíhaly nepokoje. Směřovat se na jihovýchod a dále přes Turecko taky znamená projet více států, a zažít tedy větší rozmanitost. Svůj záměr si napište a každým dnem si ho čtete. Různé možnosti řešení problémů se pak budou nabízet samy.

Jelikož jsem pravidelně přispíval českému občanskému sdružení, které působí mimo jiné také v Čečensku, kontaktoval jsem ho pro poskytnutí aktuálních informací a možnosti osobní návštěvy.

Pustil jsem se do tvorby internetového blogu. Chtěl jsem sdílet vše kolem cesty, od příprav až po realizaci. Třeba to někomu může pomoci, jak inspirací nebo i společným cestováním. A pak to má ještě jeden rozměr – tím, že informuji o svém záměru okolí, je pak těžší z něj vycouvat. Blog si

můžete vytvořit zdarma, já jsem využil blogspot od Google. Hodně věcí lze průběžně upravovat a pro začátek to určitě postačí. Další možností je vytvoření internetové stránky i s blogovou sekci, kde budete pravidelně doplňovat články.

Než však začalo detailní plánování, považoval jsem za důležité obeznámit svého zaměstnavatele s tím, že mám v úmyslu podobnou cestu absolvovat a jestli je možné vybrat si měsíc dovolené najednou plus další měsíc neplaceného volna. Při krátkých cestách lze v zaměstnání požádat buď o dovolenou, nebo o neplacené volno. V obou případech zůstanete zaměstnanci svého zaměstnavatele, jen záleží, jestli za vás bude chtít po dobu neplaceného volna platit odvody na zdravotní a sociální pojištění a uvolní vás na potřebnou dobu z pracoviště. Můžete mu případně nabídnout reklamní spolupráci. Na svém blogu (případně dresu, tričku) ho uvedete mezi sponzory. Po absolvování cesty můžete také udělat přednášky, kde lidé uvidí logo, nebo se i slovně zmíníte o svém zaměstnavateli. Na veřejnosti to může o vašem zaměstnavateli zlepšit povědomí. Případně zkuste navrhnout, že si dobu, kterou budete pryč, napracujete.

Při delších výpravách asi budete muset s největší pravděpodobností rozvázat pracovní poměr.

V tomto případě vystane zákonná povinnost občana týkající se placení zdravotního pojištění, které je u nás v ČR zákonem povinné. Co se placení týče, je možné se odhlásit, ale pojišťovně to musíte oznámit písemně, a to dříve než v den odjezdu do zahraničí. Další podmínkou je, že se nevrátíte dříve než za půl roku a po celou tuto dobu vám musí běžet jiné komerční cestovní pojištění. Při návratu své komerční cestovní pojištění předložíte ve své zdravotní pojišťovně jako důkaz. Pozor, ať máte všechny dny pojištěním pokryté, zdravotní pojišťovna pak po vás může peníze zpětně vymáhat.

Povinnost platit sociální pojištění se na dobu pobytu v zahraničí nevztahuje. Tyto dny se vám pak ale nezapočítávají do odpracovaných dní potřebných pro stanovení výše důchodu. Pro získání bližší informace ohledně zdravotního pojištění raději kontaktujte svou zdravotní pojišťovnu. U sociálního pojištění se můžete obrátit na Českou správu sociálního zabezpečení. Situace se mohou lišit, proto opravdu doporučuji dotázat se na příslušných úřadech na aktuální podmínky vzhledem k vaší situaci.

A pak už jsem se mohl naplno pustit do příprav. Nastoupil pravidelný fyzický trénink – i když později jsem narazil na různé cestopisy,

kde lidé předem netrénovali a také vyjeli a svou cestu zvládli. Tělo se natrénuje i během cesty samotné. Samozřejmě záleží na délce výletu a denní náročnosti. Informace různého druhu jsem získával z internetu od lidí, kteří už své cyklovýpravy podnikli. To bylo velkou inspirací.

Úsměvné je, že v době plánování své velké cesty jsem neměl ani kolo, takže náklady na vybavení jsem kvůli omezenému rozpočtu tlačil co nejnižší. Do hry vstoupilo i oslovení několika potenciálních sponzorů.

Cesta na severní Kavkaz vyžaduje vízum, včetně oficiálního pozvání do Ruské federace. Pozvání mi zařídili i z oblastí severního Kavkazu, pro případ, kdyby měla policie problém, že pozvání mám z Moskvy, a nacházím se někde jinde. Před odesláním žádosti o ruské vízum už je nutné mít uzavřené cestovní pojištění na celou dobu pobytu v Ruské federaci. Ruské turistické vízum včetně pozvání jsem si zařídil přes internetové stránky www.ruskaviza.cz. Zjistěte si aktuální informace ohledně podmínek pro získání víz.

Možná zbytečná poznámka, ale třeba ne tak docela – nezapomeňte zkontrolovat platnost pasu. Některé země požadují platnost pasu ještě minimálně šest měsíců při vstupu do země. Při

delších cestách, zejména pak při vyřizování víz během cesty, a to do sousední země, se vám může hodit druhý pas. V České republice si můžete nechat vyrobiť pas další, jen musíte udat důvod. Většinou jím je právě vízová politika – s některými vstupními razítky můžete mít problém při vstupu do druhých zemí. Při vyřizování víz v některých případech budete nuceni nechat pas na příslušném velvyslanectví. Bez druhého pasu byste byli několik dní v cizí zemi bez dokladů. I tak ale někdy může nastat situace, kdy druhý pas máte, ale vízum je v tom na ambasádě. Určitě lepší varianta, než být bez dokladů úplně. Někdy se můžete setkat s falešnými policisty, kteří po vás budou chtít pas, a nazpět ho získáte jen po zaplacení. Proto si nechte vyrobiť i barevnou kopii pasu i víza, zalaminujte je a opatrujte jako oko v hlavě. Podmínky pro vstup do jednotlivých států najdete na stránkách Ministerstva zahraničí.

Co se týče financí, snažil jsem se co nejvíce se uskromnit a ušetřit další peníze. Nakonec mi však na cestu ještě přispěli i druzí lidé a rovněž jsem kontaktoval cestovatelský server, který má cesta zaujala, a nabídl mi finanční částku za poskytování pravidelných článků z cesty.

Za účelem vedení cestovního deníku, aktualizování svého blogu a získávání potřebných informací z internetu bylo třeba si opatřit alespoň tablet.

Doporučuji nepodcenit očkování, samozřejmě podle cílové destinace. Já jsem ho však nakonec pro tuto cestu neabsolvoval. V ČR existují očkovací centra přímo určená na cestovní medicínu, kde vám nabídnou a doporučí vhodné očkování dle vaší cílové destinace či konzultace zdravotních problémů a jejich řešení během cest. Vydají vám zde i Mezinárodní očkovací průkaz – do některých zemí je totiž určité očkování jednou z podmínek pro vstup.

Ověřte si, jestli je do dané lokality vůbec doporučováno jezdit. Informace najdete na stránkách Ministerstva zahraničí a různých aktivních cestovatelských fórech. Při delších cestách stojí za to zaregistrovat se do dobrovolné registrace občanů České republiky při cestách do zahraničí (systém DROZD). Vypište si všechny kontaktní telefonní čísla na česká velvyslanectví v zemích, kterými budete projíždět. Nikdy nevíte, kdy vám mohou pomoci. To samé platí pro telefonní čísla na policii, záchrannou službu a hasiče v zemích,

kterými budete projíždět. Zjistěte si také číslo na blokaci vaší bankovní karty.

Doma si zkontrolujte roaming, tedy jestli bude fungovat ve všech zemích, kam míříte. To samé pak platí pro kontrolu toho, zda váš telefonní přístroj poběží na frekvencích dané země. Studujte různé cestopisy a rady lidí, kteří danou lokalitu navštívili.

Počítejte s finanční rezervou pro náhlou cestu zpátky domů a mějte vyřešeno placení faktur a trvalých plateb po dobu vaší cesty. Pokud jedete na více měsíců a máte byt či dům, na který platíte hypotéku, zkuste ho pronajmout. Můžete se poptat po rodinných příslušnících nebo dobrých známých. Pokud ani tak neseženete nikoho, budete muset k částce určené na výpravu připočítat splátky na hypotéku a další trvalé platby, které máte nastaveny, tedy platby za elektřinu, plyn, vodu, internet, pojištění atd. Toužíte-li zvednout kotvy a vydat se na dlouhodobější cestu, můžete zvážit prodej všech věcí, které máte. Internetové aukční servery a bazary vám prodej značně ulehčí.

Rozmyslete si, které závazky vůči různým institucím můžete a chcete ukončit. Může to být splacení hypotéky prodejem nemovitosti, doplacení různých spotřebitelských úvěrů a půjček, ukončení telefonního tarifu, ukončení všech plateb

spojených s užíváním a vlastněním nemovitosti – zde například ukončení smlouvy o poskytování elektrické energie, ukončení smlouvy o poskytování pitné vody, ukončení smlouvy o poskytování internetu apod.

Při prodeji nemovitosti ale počítejte s delší dobou prodeje a také s dalšími překážkami, které vám tímto vzniknou. Pokud totiž v nemovitosti, kde jste bydleli, máte uvedené trvalé bydliště, s největší pravděpodobností ho budete muset přehlásit na jinou adresu. Buď k rodině, nebo využijte i u nás existují společnosti, které vám za určitých podmínek formálně trvalý pobyt poskytnou. Pokud ho však neodhlásíte, nový majitel má právo vás sám písemně odhlásit na příslušném obecním úřadě, pod který nemovitost spadá. Vaším novým trvalým bydlištěm pak bude adresa tohoto místního úřadu. Nezapomeňte, že i když budete mít adresu trvalého bydliště na obecním nebo městském úřadě, zůstává vaší povinností platit poplatek za svoz komunálního odpadu. Přesné informace získáte na příslušném úřadě. Další možnost je zrušit trvalý pobyt na území České republiky, v tomto případě vám stále zůstává české občanství, ale budete se muset poprat s náležitostmi s tím spojenými. Tedy odevzdáte občanský průkaz a zůstane vám jen pas a řidičský

průkaz. Pro bližší informace se nicméně obraťte na všechny instituce, které vyžadují trvalé bydliště na území České republiky. Tohle už je zřejmě krajní mez a přináší řadu dalších starostí. Navíc pak při vyplňování vízových dotazníků uvádíte také místo trvalého pobytu, úředník vyřizující žádosti o udělení by mohl mít vůči tomuto nedostatku výhrady. Je jen na vás, jak moc chcete riskovat.

Vyřešit je třeba také adresu pro doručování poštovních zásilek. Na poště si pak nastavíte přeposílání na jinou adresu, což je zpoplatněná služba. Vhodným řešením může být poskytnutí notářem ověřené plné moci jedné osobě, které nejvíce věříte, právě aby za vás mohla případně převzít a řešit některé úkony v době, kdy budete mimo Českou republiku.

A drobná poznámka na závěr všech těch náročných příprav – nezapomeňte ubezpečit rodinu o svém záměru, mnoho lidí vidí svět jinýma očima než vy. Průběžně proto o sobě dávejte vědět, jak na blogu, tak i pomocí SMS, skype hovorů apod.

Den 1. – Loučení s domovem

Loučka u Valašského Meziříčí (CZ)

– Kolárovo (SK) 220 km

Poslední půlrok utekl jako voda. Určitě znáte ten pocit, když jste do něčeho naplno zabraní a čím více se blížíte k určitému datu, tím rychleji čas plyne. Bylo zajímavé sledovat, jak mozek začne pracovat, když mu dáváte specifické cíle, nacházíte tolik nápadů, na které byste normálně nepřišli. Ohledně příprav jsem asi udělal vše, co jsem uznal za potřebné. A až do tohoto momentu existovala cesta pouze v mých představách. Jak to půjde, kde budu spát, jestli to vůbec zvládnou, proč to dělám, proč zrovna do Dagestánu? Tyto a podobné otázky zaplňovaly mou hlavu.

Ráno prvního června mě přivítalo do své slunné náruče. Po bezesné noci jsem se ocitl na začátku své dobrodružné výpravy. Už zbývalo jen rozloučit se s přítelkyní, rodinou a psem Agarem. Zvuk zasazení treter do pedálů signalizoval start vzhůru za dobrodružstvím. Poklidné nedělní ráno dodávalo tomuto dnu sváteční nádech. Kolem šesté hodiny ranní už jsem mířil k Valašskému Meziříčí a poté dále k městu Vsetín. Pro tento

den jsem měl s sebou jídlo sbalené, a tak nebylo třeba zdržovat se nákupem. Pomalu jsem opouštěl známé kopečky a vesničky Valašska a ocitl jsem se na Slovensku. Tady se ke mně přidal silný vítr směřující dále na jih. Kolem cesty mě doprovázely menší horské hřebeny a v Trenčíně jsem si nemohl nevšimnout Trenčínského hradu, který se pyšně tyčí nad městem. Tempo jsem zvolil klidné a také jsem zavedl určitou pravidelnost v přestávkách na doplnění energie. Některé třešně už dozrály do sytě červené barvy, takže jsem se nebránil dalšímu příjmu sacharidů. Hřebeny kolem začaly ustupovat a nahradily je zemědělsky obhospodařované roviny. V závěru dne jsem se přiblížil k řece Váh. Fakt, že jsem dnes ujel 220 kilometrů, mě trochu překvapil. Pomalu jsem začal hledat místo na stanování. Jedno z polí nabízelo pěkný pohled na zapadající slunce a také čápa, který se asi třicet metrů ode mě krmil drobnými živočichy. Večeře s krásným západem slunce – tak jsem končil svůj první den na cestě. Po setmění jsem zalehl do spacáku a v mžiku usnul. Vzbudil mě jen nějaký živočich, který kousek od stanu skočil do vysoké trávy a vydal přitom hodně podivný zvuk.

Tip

Při překračování vaší komfortní zóny se vám budou hlavou honit různé myšlenky, proč změnu nedělat, jako by vám ten hlas říkal, proč to děláš, nevyjížděj ze zajetých kolejí, máš se přece dobře. Ale není to jediný hlas, který uvnitř sebe slyšíte. Ten druhý vám naopak říká, proč to udělat, proč se pustit do něčeho nového, proč zažít trochu vzrušení a napětí. Vydat se ven z té ochranné skořápky. Mějte proto vždy nachystané argumenty, proč se do něčeho nového pouštíte a co vám ta změna může přinést. Člověk většinou lituje právě těch věcí, do kterých se nepustil.

Den 2. – Cestou k Balatonu

Kolárovo (SK) – Siófok (HU) 185 km

Další ráno vypadalo nějak takto – při rozbřesku jsem se pomalu vzbudil, když už paprsky dávaly najevo svou hřejivou sílu. Pustil jsem do stanu trochu čerstvého vzduchu a začal chystat snídani. Ovesné vločky s rozinkami a sušeným mlékem. Následovala ranní hygiena, úklid odpadků a sbalení stanoviště. Zastávka v blízké vesnici, abych nakoupil potraviny a balenou vodu, a už mířím k maďarským hranicím. Projíždím vesnicemi a sleduji život lidí. Děti jdoucí do škol, starší občany na starých kolech mířící do obchodů na čerstvé pečivo, cikány s dvoukolákem plným železného šrotu apod. V Komárnu, před hraničním mostem, který vede přes řeku Dunaj, měním peníze a vjíždím na území Maďarska. Hned za mostem stojí už jen policajt, který řídí provoz z mostu do centra. Kdysi zde stávala hraniční kontrola. Zaujme mě cedule, kde je cesta, po které jsem chtěl jet, označena jako dálnice. Nezbyvá než jet jinou, a tak v mapě nacházím alternativu. Slunce opět hřeje a šlapu si to směrem k Balatonu. Táhne mě vidina koupele a odpočinku. Při průjezdu severem

Maďarska je podél cest hodně slepičáren nebo krutích chovů. Co v nich bylo přesně, nevím, ale to typické aroma znáte asi všichni. Terén se trochu zvlnil, slunce začalo více hřát a já se při šlapání do kopců pěkně potím. Z Kisberu jedu na Veszprém. Přibylo táhlých stoupání, naštěstí s krásným výhledem na zříceninu hradu. Provoz houstne, však je to taky jeden ze silničních tahů vedoucích z Gyoru k Balatonu. Vždy to se mnou jen trochu cukne, když se do mě opře silný nápor vzduchu od projíždějícího nákladáku. Předjíždí mě i spousta cizinců s karavany nebo obytnými vozy. I oni míří k Balatonu.

Cesta k samotnému jezeru chvíli trvala, než jsem se vymotal ze spleti silnic a dálnic, které jsou okolo města Veszprém. Stavím u autobusové zastávky a ptám se muže, který zrovna seče křovinořezem trávu okolo nějaké firmy. Ochotně mi radí. Opět si všímám, že lidé v Maďarsku hned začnou mluvit anglicky, když se jich ptám na cestu. S mojí zásobou anglických slovíček typu levá, pravá atd. se trochu zastydím a pomáhám si posunkovou řečí. K samotnému Balatonu pak sjíždím po cyklostezce s výhledem na překrásný obzor s okolím jezera. Celý Balaton se dá objet po cyklostezce. Po chvíli však dospěju k přesvědčení, že tu není nic, co chci

vidět, všude jen turistické atrakce, apartmány, jeden nalepený na druhý, menší přístavy pro jachty apod. Výhledy se však občas naskytnou vsuktu okouzující. Zejména když projíždím severním vyvýšeným břehem Balatonu. Odolat se nedá ani třešním. Snažím se najít místo, kudy se od Balatonu vzdálit, ať můžu začít hledat místo na přespání, jenže jsem zrovna v úseku, který leží pod svahem, a nezbyvá než dojet do Siófoku a odtud pak kolmo pokračovat dále na jih k městu Tamási. Stan nakonec stavím kousek za Siófokem. V řadě měst mají zákaz jízdy po hlavní silnici na kole, povolena je jen jízda po souběžných cyklostezkách. Za městem zákaz končí. Po večeri uléhám do spacáku a rychle usínám. I když to je vždy takový spánek, kdy stejně některé zvuky vnímáte. Po dnešním motání kolem Balatonu už se těším na zítra, kdy budu pokračovat pořád rovně směr Szekszárd. Život okolo turistických atrakcí je jiný než ve vesnicích, tam lze spatřit tu skutečnou duši místa, kterým projíždíte.

Tip

Pokud jsou vaše jazykové schopnosti omezené, může pomoci obrázkový slovník, který si předem doma

*nachystáte. Alespoň pro základní situace typu obchod,
jídlo, voda, střecha nebo zahrada k přespání apod.*

Den 3. – A je to tady!

Siófok (HU) – Kolut (SRB) 192 km

Krásný východ slunce je mi společníkem i toto ráno. Po snídani se balím a vyrážím do města Szekszárd. Oproti včerejší trase kolem Balatonu velká změna. Dnes jedu pořád rovnou za nosem. Slunce opět začíná hřát. V mnoha vesnicích si všímám skupinek lidí, kteří dávají do pořádku rostlinnou výzdobu. Hodně tady pečují také o své zahrádky před domy. Na protějším chodníku jede muž na kole ověšeném bednami. Odhaduju ho na cestovatele, ale po chvíli ostření zjišťuji, že se jedná o pošťáka, na kufrech jsou loga pošty. Terén se trochu vlní, ale vím, že po každém výjezdu čeká sjezd, tak to jde. Čím víc se přibližuji k městu Szekszárd, přibývá vinic podél cest. Dojíždím na křižovatku asi osm kilometrů před městem a trochu mě zaskočí cedule oznamující zákaz vjezdu cyklistům. Podél silnice naštěstí vede šterková cesta, kam mě posílá i jeden starší muž, kterého jsem vyrušil při sběru třešní. Když jsem mu ukazoval mapu, asi moc neviděl, protože se naklonil tak patnáct centimetrů před mapu a chvíli ji pozoroval. Poslal mě ale dobře.

V samotném městě pak dávám pauzu, kupuji chleba a zmrzlinu. Trochu sprchlo a je pod mrakem. Vydávám se dál. Je něco kolem druhé odpoledne, počasí nejisté. Do toho začíná pobolívat pravé koleno. Když zabírám, cítím ostrou bolest. Přepadají mě myšlenky, co bude dál, mám-li za sebou teprve dva dny cesty a už mě bolí koleno při každém sešlápnutí. Při chůzi v pohodě, jen při stoupnutí z dřepu to zabolí. Zkousím šlapat více levou a pravou jen volně pouštět. Po rovině to jde, pomáhá mi vítr, mnohem náročnější je ale jízda do kopce. Uvidíme, co bude s kolenem ráno. Jedu dál a opět se přibližuju k Dunaji. Zase přibývá vinic kolem cesty a krajina je rozmanitější. Projíždím chráněnou přírodní rezervací Duna Dráva. Zkousím jet dál, co to půjde, počasí se zlepšilo a opět svítí slunce. Ve městě Mohács mi starší muž, procházející se s vnukem, kreslí mapku, kudy mám jet přes město, abych mohl pokračovat blíž k hranicím se Srbskem. Vjíždím více do centra a pak mě cedule navedou na převoz přes Dunaj. Asi za dvacet minut vyplouváme na druhý břeh. Při vyloďení potkávám další cyklisty s brašnami. Zdravím se s nimi a jedu dál. Po sto metrech dojíždím na křižovatku cyklostezky a silnice, po které bych měl jet. Více sleduji ceduli o cyklostezce

a zjišťuji, že je to stezka vedoucí podél Dunaje. Táhne se stejným směrem k hranicím se Srbskem, přesně jako chci jet já. Cyklostezka je zařazena v programu EuroVelo a označena číslem šest. Startuje od břehů Atlantského oceánu ve Francii a končí u břehu Černého moře v Rumunsku. Na cyklostezce se přidává další cyklista s brašnami, Němec, asi tak třicet osm let a dále pokračujeme spolu. Trochu komunikujeme a asi po patnácti minutách vyhrkne ferryboot? A já říkám, že jsem jel převozem, a on se hned otáčí a vrací se.

Dál tedy pokračuji sám. Nevím, kolik mi zbývá kilometrů do poslední vesnice před hranicí a chci ještě něco nakoupit na večeri a doplnit tekutiny, ale cesta se táhne. Na stezce se buduje nový povrch, často se vyhýbám tatrovkám naloženým pískem. Místy jedu po písku i já, pak i po čerstvém asfaltu. Nikdo nenamítá, že by se tam nesmělo pokračovat, a posílají mě pořád rovně. Na stezce se pilně pracuje, krajina kolem je malebná. Teď už sjíždím ze stezky a pokračuji do vesnice Hercegszánto. Je po sedmé hodině, tak si nedělám iluze, že zde někde narazím na otevřený obchod, ale místní muž mě ochotně posílá na křižovatku. Bohužel tam už je obchod zavřen, chci jet dál, ale vtom mě opět ten stejný muž zastavuje a ukazuje na

další obchod schovaný za stromem. Hurá, utrácím všechny zbylé forinty a jedu najít místo na stan. Nakonec se ještě ten den rozhodnu překročit hranici a vyrážím. Maďarská kontrola mě pouští dál a Srbové taky. Ptají se jen, kam jedu a jestli se nebojím, a přejí mi hodně štěstí. Mám lepší pocit, že vjíždím do země, kde se trochu dorozumím, v tomhle bylo Maďarsko opravdu náročné. Je večer, asi tak kolem osmé, nevím, kde budu spát, klasika jako každý večer. Hned za vesnicí chci vjet do pole, ale hučí tu traktory, lidé pracují na svých polích až do večera. Za další vesnicí už ale odbočuji a hned vedle zarostlé železniční trati, která asi někdy hodně dávno vedla do Maďarska, stavím stan a vařím jídlo. Vychutnávám si skromnou večeři a sleduji okolí. Koleno ale pořád cítím, snad to ráno bude lepší. Usínám za doprovodu hmyzích zvuků a nořím se do hlubokého spánku.

Tip

Co s kolem přes noc? Řešil jsem to tak, že jsem ho vždy postavil těsně vedle stěny stanu a zamkl zámkem. Ze stanu jsem se mohl případně dotykem přesvědčit, jestli tam kolo pořád je. Obavy jsem měl, to přiznávám.

Den 4. – Novi Sad

Kolut (SRB) – Sremski Karlovci (SRB) 160 km

Jsem zvědavý, jestli se koleno během noci trochu vzpamatovalo, ale po několika šlápnutích cítím, že ostrá bolest nezmizela. Celý den funguji na stanovování krátkodobých cílů, jedině to mě posouvá dál a dál. Nacházím v sobě zdroj energie, někdy se až sám divím. Při průjezdu vesnicemi potkávám opět děti jdoucí do škol, starší lidi na kolech i volně pobíhající psy. Kolem cest se rozprostírá množství menších obhospodařovaných polí, kde lidé po celý den tvrdě pracují. Buď okopávají, nebo jedou na traktor a ryjí. Hodně zeleniny si tady pěstují sami, proto jsou pole tak členitá a různorodá. Pokračuji dále na jih do města Bačka Palanka. Slunce zde pálí více než v Maďarsku, takže musím přidat mazání spálených stehů. Při tom svém monotónním šlapání pozoruji vše, co se děje kolem cesty a na cestě. Předjíždějící auta na mě už z dálky lehce dvakrát zatroubí, aby mě upozornila, že jedou. Přibývá lidí, kteří mi sami od sebe mávají. Na oběd zastavuji za vesnicí a jím zbytek chleba s konzervou s otrubami, masem a zelím. Výborně jsem si pochutnal. Jen

to všudypřítomné horko. Pro jistotu oblékám na stehna návleky, sice černé, ale určitě lepší než nechat další paprsky šírat moji spálenou kůži. Město Bačka Palanka leží u Dunaje, což je zřejmě důvodem většího ruchu.

Při výjezdu z města vidím odbočku k Dunaji, mířím tam a dojedu do kempu, jehož majitel mi radí, kam mám jet a že kousek dál buď můžu jet po stezce po násypu podél Dunaje, nebo po cestě. U násypu už vidím staré známé značky stezky Dunaj. Mám trochu lepší pocit, protože Srbsko není Česko. Spíš než se chaoticky proplétat městy je dobré jet po této stezce. V Srbsku jsem kromě této hlavní žádné další cyklostezky neobjevil. Cestu po násypu mi zpříjemňují zvuky ptáků kolem Dunaje. Vpravo řeka, vlevo roviny, uprostřed si to šlapu já. Potkávám staršího cyklistu na trekingovém kole. Radí mi, kudy jet. Rozdíl mezi lidmi na vesnici a ve městě je výraznější než u nás. Navádí mě do Nového Sadu, jen mám obavy, že se blíží večer a abych našel místo na spaní. Ještě dokupuji poslední zásoby a mířím dál. Před Novým Sadem chci najít místo na stan, přespat a ráno si v klidu projet město, i když jsem tam už byl při mé cestě stopem do Gruzie. Jenže poslední dvě města jsou nalepena na sobě, a tak vcelku neplánovaně

vjíždím do Nového Sadu. Hledám výjezd, vracím se a nakonec opět nasedám na stezku Dunaj s ukazatelem na Bělehrad. Po konzultaci s mapou je mi jasné, že vede „mým“ směrem. Tak jedu po stezce centrem města a pak podél Dunaje. Novi Sad je na Srbsko hodně pěkné město. Kolem Dunaje na násypu vede cyklostezka, pak pruh pro pěší a další pruh s měkkým povrchem pro běžce. Podél funguje množství sportovních atrakcí, jak hřišť, tak i venkovní posilovny. Žije to tady. Z písčitých břehů Dunaje, na kterých se to hemží kempujícími skupinkami, se nabízí pěkný výhled na Petrovaradinskou pevnost.

Při mé cestě stopem do Gruzie v roce 2011 jsem Novim Sadem projížděl se srbským řidičem, který pracoval ve firmě Nestlé jako obchodní manažer. Působil velice pozitivně a nebylo možné přehlédnout jeho vlastenectví. Vyprávěl mi tehdy, jak bylo město v roce 1999 bombardováno složkami NATO a nejvíce to odnesla infrastruktura. Také mluvil o konfliktu samotném. Útoky často cílily na civilní objekty. Sám vzpomíná na ráno, kdy se podíval z okna a viděl všechny mosty přes řeku Dunaj zdemolované. Prstem na obličeji naznačoval, jak mu při tom tekly slzy. Na to, co tehdy obyvatelé Srbska museli prožít během bombardování, určitě nikdy nezapomenou. Během cest